

Το εμπόδιο
της Κίνας

Το Πεκίνο
εμποδίζει την
αναγνώρισή της

Η κυβέρνηση της Ταϊβάν κατηγορεί τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ότι εμποδίζει την αναγνώρισή της από άλλα κράτη, ασκώντας τους διπλωματικές πιέσεις.

Η θέση του Πεκίνου είναι ότι η Ταϊβάν αποτελεί μέρος της Κίνας στην οποία ο εμφύλιος τυπικά δεν έχει τελειώσει και ότι η «αποσκίρτηση» της Ταϊβάν αν γίνει με δημοψήφισμα θα πρέπει να γίνει από το 1,3 δισ. κατοίκους της Κίνας και όχι μόνο από τα 23 εκατομμύρια της Ταϊβάν. Ερμηνεύοντας την απόφαση του 1971 του ΟΗΕ, θεωρεί ότι έχει νόμιμα δικαιώματα στην Ταϊβάν και μπορεί να εφαρμόσει ακόμη και στρατιωτικά μέσα αν χρειαστεί. Για τις ΗΠΑ το θέμα είναι πολύ λεπτό. Όπως λένε, θα πρέπει να διευθετηθεί με ειρηνικό τρόπο και καμία μονομερής δράση δεν θα ήταν αποδεκτή. Είτε πρόκειται για στρατιωτική επέμβαση από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας είτε για διακήρυξη ανεξαρτησίας από την Ταϊβάν.

Από το 1993 η Ταϊβάν επιχειρεί να ξαναμπει στον ΟΗΕ και σε άλλους οργανισμούς. REUTERS

Η μεγάλη πορεία της Ταϊβάν

Η απόρριψη των αιτημάτων της από τον Μπαν Κι Μουν, το μήνυμα από το 77% των πολιτών στο δημοψήφισμα και ο σκόπελος της Κίνας

Του ΚΩΣΤΑ ΠΛΙΑΚΟΥ

Από το 1949 που η μαοϊκή επανάσταση κυριάρχησε στην Κίνα, οι σχέσεις του Πεκίνου με τη μικρή Ταϊβάν, όπου είχε καταφύγει η εξόριστη κυβέρνηση της Κουομιντάνγκ του Τσανγκ Κάι Σεκ, ισορροπούν σε τεντωμένο σκοινί. Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας δεν αναγνωρίζει ως κράτος την Ταϊβάν, θεωρώντας την τμήμα της επικράτειάς της και αποκαλώντας την κινεζική Ταϊπέι, ενώ από την άλλη η Ταϊβάν, η οποία εκλέγει δική της κυβέρνηση, βρίσκεται κάτω από ένα περίεργο διεθνές πολιτικό στάτους. Επίσημα διατηρεί διπλωματικές σχέσεις με 24 μόνο χώρες, ενώ με περισσότερες από 140 έχει άτυπες μεν, ουσιαστικές δε επαφές και διατηρεί σε αυτές αντιπροσωπίες με αρμοδιότητες πρεσβείας.

Μέχρι το 1971 η «Δημοκρατία της Κίνας», όπως είναι το επίσημο όνομα της Ταϊβάν, ήταν μέλος του ΟΗΕ. Με την απόφαση 2758 η θέση δόθηκε

στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, αφήνοντας έξω την Ταϊβάν και κλείνοντας στην ουσία την πόρτα σε ένα γεωγραφικό χώρο με μόνιμους κατοίκους, κυβέρνηση, εθνική συνείδηση και διπλωματικές σχέσεις με άλλα κράτη.

Από το 1993 η Ταϊβάν προσπαθεί να ξαναμπει στον ΟΗΕ και σε άλλους οργανισμούς που βρίσκονται υπό την αιγίδα του, έστω ως παρατηρητής. Πριν από μερικές εβδομάδες η κυβέρνηση στην Ταϊπέι αποφάσισε για πρώτη φορά να ζητήσει την ένταξη της ως πλήρες μέλος.

Επιστολή

Ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν αρνήθηκε να παραλάβει την επιστολή και μερικές ημέρες μετά ο πρόεδρος της Ταϊβάν Τσεν Σούι Μπιαν τού έστειλε δεύτερη επιστολή με το ίδιο αίτημα, η οποία είχε επίσης την ίδια τύχη.

Η κίνηση αυτή σηματοδοτεί αλλα-

γή πορείας στην προσπάθεια της Ταϊβάν για διεθνή αναγνώριση. Πριν από την κατάθεση του αιτήματος είχε προηγηθεί στην Ταϊβάν δημοψήφισμα για το αν ο λαός συμφωνεί να γίνει αίτηση ένταξης στον ΟΗΕ με το όνομα «Ταϊβάν». Το ποσοστό έβγαλε 77% υπέρ, δημιουργώντας όμως παράλληλα ερωτηματικά για την επιλογή της συγκεκριμένης χρονικής στιγμής από την κυβέρνηση για δημοψήφισμα, με δεδομένο ότι τον προσεχή Μάρτιο θα γίνουν προεδρικές εκλογές.

Είτε όμως το δημοψήφισμα για τη χρήση του ονόματος «Ταϊβάν» έγινε για καθαρά προεκλογικούς λόγους είτε όχι, το αποτέλεσμα για τη διεθνή εικόνα της Ταϊβάν είναι το ίδιο. Το 77% του πληθυσμού τάχθηκε υπέρ της χρήσης του ονόματος, το οποίο μπορεί να ερμηνευτεί και ως βούληση για διακήρυξη ανεξαρτησίας. Ενα τέτοιο ποσοστό είναι πολύ υψηλό για να το αγνοήσει κανείς και ίσως στο άμεσο μέλλον φέρει σε δύσκολη θέση όσους θέλουν να κρατήσουν την πολιτική των ίσων αποστάσεων.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι ΗΠΑ και άλλες χώρες τάχθηκαν από την αρχή κατά της διενέργειας δημοψηφίσματος. Το σκεπτικό του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ με το οποίο αρνήθηκε

να παραλάβει την επιστολή-αίτημα ένταξης ήταν η απόφαση 2758 του 1971.

Για την Ταϊβάν όμως τίθεται θέμα ερμηνείας, καθώς η τότε απόφαση αναφέρει ότι «οι αντιπρόσωποι της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας είναι οι μόνοι νόμιμοι εκπρόσωποι της Κίνας στον ΟΗΕ». Η λέξη Ταϊβάν δεν αναφερόταν πουθενά και, σύμφωνα με το καταστατικό, υπεύθυνο όργανο για να εξετάσει μια αίτηση ένταξης είναι η Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας, κάτι που δεν έγινε.

Η κυβέρνηση της Ταϊβάν τονίζει ότι η συμμετοχή στον ΟΗΕ δεν θα ακολουθηθεί και από διακήρυξη ανεξαρτησίας και, όπως τονίζει σε δηλώσεις του στον ΕΤ.Κ ο αντιπρόσωπος του γραφείου της Ταϊπέι στην Ελλάδα κ. Κουογιού Τουνγκ, θα επιτρέψει τη συμμετοχή της Ταϊβάν και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, κάτι που μέχρι σήμερα δεν γίνεται και αποτελεί σοβαρό κενό στο δίκτυο αντιμετώπισης της μετάδοσης μολυσματικών ασθενειών.

Για το Πεκίνο όμως η συμμετοχή της στον ΟΗΕ θα σημάνει την «ντε γιούρε» ανεξάρτητη Ταϊβάν.

kpliakos@e-tipos.com

Χρονολόγιο

1949

Η κυβέρνηση του Τσανγκ Κάι Σεκ βρίσκεται καταφύγιο στην Ταϊβάν.

1971

Η θέση που κατείχε στον ΟΗΕ η Ταϊβάν με το όνομα «Δημοκρατία της Κίνας» δίδεται στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

1996

Γίνονται οι πρώτες ελεύθερες εκλογές.

2000

Το Δημοκρατικό Προοδευτικό Κόμμα κερδίζει τις εκλογές, βάζοντας τέλος στην επί πενήντα χρόνια κυριαρχία της Κουομιντάνγκ.